

Előfizetési árak

Egy hónapra 80 lej
Negyedévre... 220 lej
Félévre... 410 lej
Egész évre... 800 lej
Egyes szám ára hétköznapi napokon 4 lej, vasárnap 5 lej, az ókirályságban pedig egy lejjel drágább.

UTSÁG

Alapította: Gombos Ferenc

Szerkesztőség
és kiadóhivatal

Str. Regina Maria (volt
Deák F.-u.) 35. Telef. 396.
Temesvári szerkesztőség
és kiadóhivatal Strada
Avram Iancu (volt Taka-
répenztár-utca) 4. szan

FŐSZERKESZTŐ:
DR. PAÁL ÁRPÁDCLUJ-KOLOZSVÁR
XXVII. évfolyam, 198. számFELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. ZÁGONI ISTVÁN

Korodi Lutzról búcsúzunk

Irt: Zágoni István

Korodi Lutz búcsulevet írt annak a tárcának miniszteréhez, amelynek ha nem is rendes, de rendkívüli erdélyi államtitkára volt néhány évvel ezelőtt s ebben a minőségében néha agresszíven képviselte a hatalmat a magyar kisebbségi érdek ellen. Jorga Miklós vezércikkében sajnálkozik a Korodi Lutz búcsuján, mint ahogyan a tiszta román önérzet számára — ha megérti ennek a kulturális és politikai jelentőségét — van mit szánni és tájlatni. Búcsuzól nekünk is, az erdélyi magyar lelkiismeretnek volna néhány szavunk hozzá. Uti tarisznyája tele van sok szép emlékekkel, magasra növelt ambíciók megtört szárával, meg nem valósított nagy tervek bimbóinak korán elszáradt leveleivel, testvérek, barátok búcsukézsorításának búsmelig hangulatával s ő tudja legjobban, hogy talán sok keserűséggel is. Vigyen el magával tőlünk is egy *Isten veled-et*, rokonszenvedésével felkínált kézfogást.

Korodi Lutz, a maga rajongó nacionalizmusával valamikor hadat üzent a magyarságnak. Annak a magyarságnak még, amely történelmi lendülettel kezdte meg az államéletnek magasra építését s ebben az épületben a maga lovagiasságával igyekezett német kisebbségi életet biztosítani az erdélyi szász népnek. A Korodi Lutz nacionalizmusa nem volt megelégedve ezekkel a magyarságtól kapott biztosításokkal és hadüzenete után búcsút mondott a régi Magyarországnak, hogy háborút folytatasson a nekünk idegen Nemetszágból. Emlékszünk újságicskéiknek maró fulánkjaira és emlékszünk azokra a nemzetiségpolitikai tanácsaira, amiket — sokszor fájó, sokszor méltatlan gunnyal — adresszált cikkeiben a magyarság címére. A sorsnak népekre esett sújtó nagy kalapácsa mintha az ő tanácsait fogadta volna meg, amikor reánk zuhant. Korodi Lutz nem volt tekintettel, nem volt különös figyelemmel arra, hogy ez a sorscsapás ugyanezzel az ütessel mélységes gyászt és súlyos sebet vágott a nagy német nemzetnek a lelkébe is. Ő csak a magyar uralom erdélyi összeomlását látta meg s a régi nemzetiségi törekvésnek azt a koncepcióját hitte megvalósultnak, amit ő is a magáénak tartott. És sietett haza Erdélybe. Nem tagadjuk, rosszul esett a mi akkori gyászoló hangulatunkban, hogy némi kárörömet és nem titkolt örvendezést láttunk azokban a tekintetekben, amelyekkel ez az őszülő, rideg arcú mutató, magas germán férfi a consiliul dirigent nagyot akaró kormányzószékéből felénk nézett. Talán nem tudta, hogy mennyire nincs hatalmában az, amit odaképzelt. Talán mi is úgy tettünk, mintha észre sem vettük volna őt. De bevaljuk most, a búcsuzó őszinteség nyíltságával, hogy láttuk, figyeltük, néha féltünk is tőle és hogy rosszul esett nekünk arcán az örvendező mosoly.

A sors kalapácsa üt, nemcsak a nemzetekre, de külön az egyénekre is. Mireánk le-sújtott és a kisebbségi sorsban egy ugarra terelt az erdélyi szász nemzetet. Sok tövis és sok meddő küzdelem fájdalmas sebei között együtt vagyunk a kisebbségi soron és ebből a sorból, közülünk válik ki ez a sokat harcolt, nagy multu és már őszülő magas germán férfi. A sors azzal a kalapáccsal ütött rá az ő egyéni életére, amivel olyan nagy történelmi csapást mért nemzetünkre. Sokkal jobban megtanultuk becsülni a szabadságért küzdő egyéniségeket, semhogy az ő ünnepélyesen szomorú

búcsuján a kárörömnél leghalványabb érzését szólaltatnók meg. Az egyéni csapás — nyugdíjnélküli nyugdíjaztatása, érdemeinek lerombolása, nemzeti ambícióinak összeomlása, sokkal súlyosabban érinti az ő lelkét, semhogy politikai karakterének megalázását tűrni és viselni tudná. Távozik ismét Erdélyből. Nem ilyen otthonnak gondolta akkor, amikor visszajött. Meg lehet érteni és át tudjuk érezni csalódásának egész mélységét. A sorscsapás szolidaritásában mindent el tudunk feledni neki, ami valamikor rosszul esett nekünk. A hatalom sugarai közül kiejtették őt azelőtt, míg alkotási terveit realizálhatta volna. Azután elfelejtették, aztán semmibe sem vették, majd pedig egy kicsit üldözték. Nem annyira mint minket, akik nem örvendezve kerültünk haza a régi erdélyi népi egyensúly összeomlásának hírére. De viszont ő is meg fogja érteni, hogy mi, akik fájdalommal és sok reménytelenséggel kezdtünk, többet tudunk elviselni s a fájdalom érzőszálaiából szövögetjük reményeink jövődö munkatervét. Aki rózsák közé indult ide, annak nagy csalódás, ha tövisesek közé érkezett. Mi tövisesek közé léptünk be és igyekszünk kiero-sódni, hogy lassan, egyenkint, sebeket is elviselve, vörösek, pekek is hullatva letapossuk a tövises hegyeit s ebben az elszánt sorsviselésben kitapossuk magunknak a jövődökhöz vezető simább, veszélytelenebb, termékenyíthető utat.

Mi megértjük, hogy az üldözés elviselhetlenebb annak, aki csalódásaival a magasból zuhant le. Bizonyos, hogy a csalódott Korodi Lutz szenved az üldözésben. Minden rokonszenvünk az üldözött kisebbségi szenvedésé. Elhiheti nekünk, hogy nincsen arcunkon egy parányi guny, nem is tud ez a kisebbségi nehézség komolyság semmilyen káron örvendeni. Nemrégiben egy német folyóiratban tanulmánya jelent meg Korodi Lutznak a kisebbségi helyzetről s ebben elmondotta, hogy az új Romániának olyan lesz a jövője, amilyen igazságos elrendezést tud biztosítani a területtel kapott kisebbségi népek számára. Egyéni sorsa és búcsuja azt demonstrálja, hogy a mai kormányzati politika nem halad ezen az uton. Ma még kevesen veszik észre ezt a demonstrációt, a kezbe vett vándorbotnak bizonyágtételét és intő figyelmeztetését. Jorga Miklós kötelességének tartotta, hogy észrevegye, mert benne felül tud berekedni az a román önérzet, amely a multat is ismeri és a jövőt is számolja. Azok a román nemzeti párti vezetők, akik tárt karokkal, mint régi bajtársukat fogadták és talán hívták is haza, illik hogy ezt a figyelmeztetést észre-vegyék.

Korodi Lutz vándorbottal integet vissza távozóban a határfelől. Mi észrevettük a sorsát, búcsuzól vigyen magával egy őszintén rokonszenvező, magyarosan barátságos *Isten veled-et*. De vegye észre a vándorbot figyelmeztető intelmét az is, aki segíthet azon, hogy ne meneküljön innen az olyan ember is, aki nemcsak barátja, de nemzeti törekvéseiben küzdő bajtársa volt az erdélyi román politikának.

Az állandó közigazgatási tanács elnöke

(Bukarest.) Az állandó közigazgatási tanács elnökévé Crasnaru belügyminiszteri államtitkárt fogják kinevezni. A kinevezésről szóló dekrétumot a király a legközelebbi napokban aláírja.

Ma összeül a Népliga tanácsa

(Genf.) A Népszövetség tanácsa szeptember 2-án ül össze Franciaország képviselőjének elnöklésével. A tárgysorozat első pontja a Törökország és Irák közötti határmegállapítás. Ezután sorra következnek az osztrák helyzet, a magyar pénzügyi ujjáépítés és a kisebbségi kérdések, köztük a bánási telepések ügye.

Törökország, amely nem tagja a Népszövetségnek, Délafrika, Ausztrália, Ausztria, Görögország, Magyarország, Litvánia, Ujzélánd, Lengyelország, Románia, Szerbia, melyek nincsenek képviselve a tanácsban, felhívást kaptak, hogy küldjenek képviselőt az illető államot különösen érdeklő kérdés tárgyalására.

Jugoszlávia Görögországnak elszigetelésére törekszik

(Bukarest.) Az albániai Piile című lap azt a hírt közli, hogy Albánia és Jugoszlávia között konvenció jött létre arra az esetre, ha Albániát Görögország megtámadná. A hír Görögországban nagy meglepetést keltett és a lapok leszögezik, hogy Jugoszlávia minden eszközt megragad arra, hogy Görögországot izolálja. Egyébként Venizelos közölte a görög kormánnyal, hogy nem tér vissza az országba, sőt fia, ki párisi görög követ volt, lemondott és lemondását el is fogadták.

Terjed az angol tengerészsztrájk.

(London.) A tengerészek sztrájk mozgalmára fenyegető méreteket öltött. Southampton kikötőjében az összes tengerészek beszüntették a munkát. Huliban a kikötők főbb pontjait a sztrájkolók megszállták. A munkáspárt felszólította a kormányt, hogy lépjen közbe a hajótársaságoknál a havi egy font bércsökkentés miatt, különben Délafrikában is kitör az általános tengerészsztrájk.

Nem elég jó Angliának az orosz állami bank

London — A napokban egy orosz bizottság érkezett Angliába abból a célból, hogy ottan több nagy textilgyárnál körülbelül ötmillió angol font erejéig vásárlásokat eszközöljön, illetőleg megrendeléseket tegyen. Garanciául az oroszok az orosz állami bank aláírását ajánlották fel. A tárgyalások azonban csak nagyon rövid ideig tartottak s ezután a bizottság visszautazott Moszkvába. Az angol érdekelt cégek kijelentették ugyanis, hogy — tekintettel a zavaros oroszországi viszonyokra — az orosz állami bank aláírását nem tekintik elég garanciának és így kénytelenek az oroszok kívánásait és megrendeléseit visszautasítani. Orosz körökben az angol gyárosoknak ez az elhatározása nagy megütközést keltett.

Francia izgalmak az osztrák csatlakozási mozgalom miatt

(Bécs.) Ausztria csatlakozása érdekében lelejtett bécsi tüntetés Franciaországban rendkívüli izgalmakat keltett. Hírek szerint Loebe, a német birodalmi gyűlés elnöke, aki a demonstráció vezérszónoka volt, akciót kezdett, hogy Párisban Herriot is megnyerje a csatlakozási mozgalom támogatásához. Politikai körökben úgy tudják, hogy a csatlakozás kérdése a Népszövetség ülésén feltétlenül szóba kerül. A *Matin* éles hangon ír a csatlakozás ellen és követeli, hogy Franciaország diplomáciája a kímélés eszközeiről térjen át a politikai nyomás terére.

Elnökválság a nagyvárad lakáshivatalnál

Miért neveztek ki magyar főtisztviselőt a lakáshivatal élére

— Az Ujság tudósítójától —

(Nagyvárad). Nagyvárad körökben élénken pertraktálják Balogh Mihálynak, a nagyvárad lakáshivatal elnökének lemondását. A lemondás oka állítólag az, hogy az utóbbi időkben a lakáshivatal ülésein állandóan résztvevett dr. Regman prefektus is, akinek a román nyelv érvényesítésére vonatkozó álláspontja a városi közigazgatási bizottság ülésén olyan kellemetlen jelenetet váltott ki, s akinek így a hivatal ülésein való megjelenését Balog elnök tendenciózusnak találta. A prefektus a lemondást elfogadta és a lakáshivatal vezetésével dr. Sós

István városi aljegyzőt bízta meg, aki a volt magyar tisztviselők közül egyedül maradt meg állásában.

Ezt a kinevezést a várad helyzettel ismerős körök úgy kommentálják, hogy ezzel a prefektus tulajdonképpen Sósnek, mint magyar tisztviselőnek lehetetlen helyzetbe való hozását célozza akkor, mikor olyan állásba nevezi ki, amelyen az — ügyek természeténél fogva — napról napról ellentétbe kell keverednie tulnyomó többségben magyar lakosságú város magyar lakosságának érdekeivel.

Német képviselő a kolozsvári lutheránus iskola magyar tagozatáért

Remény van rá, hogy még ez évben megnyithatják a magyar tagozatot

— Az Ujság tudósítójától —

Országos feltűnést keltett a napokban az „Ujságnak”-nak az a híre, melyben a kolozsvári lutheránus iskola magyar tagozatának bezárásával foglalkozva, közölte a kormánynak a külföldi protestáns egyházak jegyzékére adott válaszát. Schuller Rudolf dr. a kolozsvári evangélikus egyházközség gondnoka, később pedig Teutsch püspök megcáfolták a kormánynak ezt a magyarázatát és kijelentették, hogy ellenkezőleg úgy az egyházközség, mint a konzisztórium mindent elkövettek a beszüntetett magyar tagozat működésének megengedése érdekében.

A vita, hogy kinek van igaza: a kormánynak-e, vagy a konzisztóriumnak, még nem dőlt el, s valószínűleg örök időre rejtély marad, de a hírlapi közléseknek mégis rendkívül nagy hasznuk volt, amennyiben

majdnem bizonyos, hogy a kolozsvári lutheránus iskola magyar tagozata még ez évben ismét megnyílik.

Teutsch püspök ugyanis tegnap közölte a kolozsvári ág. ev. egyház főgondnokával, hogy a konzisztóriumnak az iskola megnyitására irányuló akciója valószínűleg sikerre fog vezetni. A konzisztórium megbízásából Hans Ottó

Roth szász képviselő eljár Anghelescu közoktatásügyi miniszternél,

akit a magyar egyháztagok nevében arra kért, tegye lehetővé az iskolatörvény ellenére betiltott magyar tagozatának megnyitását és ne górdítsen akadályokat annak zavartalan működése elé. Anghelescu miniszter a képviselő kérésére kijelentette, hogy előbb meggyőződést akar szerezni arról, hogy vajon vannak-e a kolozsvári egyházközségnek magyarnyelvű tagjai s ha arról győződik meg, hogy vannak, úgy az iskola működését meg fogja engedni.

A püspök válasza a kolozsvári lutheránus egyház hivatalos vezetőségénél nagy megnyugvást keltett. A válasz — ez a felfogás — megfogja győzni az egyházközség magyar híveit is arról, hogy a tagozat beszüntetése az egyházközségtől teljesen függetlenül történt, ez irányban semmi befolyást nem gyakoroltak, sőt megszüntetése ellen erősen tiltakoztak. Az egyházközség hivatalos vezetősége abban reménykedik, hogy a lutheránus elemi iskola magyar tagozatának megnyitása után ismét

helyre fog állni a hívek között a régien hiányszó békés együttműködés.

A tulnyomó többségű magyar tagoknak azonban az a véleménye, hogy a tagozat beszüntetése csak egy láncszem volt a jogtalanságok sorozatában s addig a lelkek nyugalma nem fog lecsillapodni, míg az összes sérelmeket nem orvosolják.

Hármasával vásárolja az autókat Kolozsvár tanácsa

Megfelelőbbek a fényűző vásárlásokat

— Az Ujság tudósítójától —

(Kolozsvár). Kolozsvár polgársága a súlyos adóterhekből joggal következtethet arra, hogy a város kasszája nagyon gyöngén áll. Csak következtethet, mert amióta az autonomia megszűnt, nem tekinthet be a városi adminisztráció boszorkánykonyhájába s így sohasem tudhatja biztosan, hátra-e vagy jobbra billent a város háztartásának mérlege. Azok, akik az adóterhekből itélnék aggodalommal vannak eltelve, azoknak ellenben akik külsőségekből itélik meg a helyzetet nem lehet okuk az elkeseredésre. Ma Kolozsvár pénzügyi helyzete tényleg nem aggasztó. Kell pénz legyen, mert egy-egy miniszter fogadására olyan parádés fogadtatásokat rendeznek, hogy egész vármegye beszél róla. Nem lehet pénzsűke, ha a parádés lovakat egyre-másra cserélik s főleg nem lehet ok a panasza akkor, mikor a város egyszerre három autót is vásárol.

Kolozsvár város tanácsa ugyanis a napokban elhatározta, hogy a tanács részére egy luxuskocsit, a mérnöki és vízvezetési hivatal részére pedig egy-egy Ford-kocsit vásárol. Elhatározását meg is valósította, mert e hét folyamán a három autót meg is vásárolta. A város autóvásárlása körül az autók kereskedők berkeiben heves harc dúl. Különböző vádasko-

dások hangzanak el s azt állítják, hogy a város tanácsa az autókat igen drágán vásárolta meg. A harc kimenetele teljesen közömbös a város polgárságára nézve: nem az a sérelem, hogy az autókat tíz vagy huszezer lejjel drágábban vették meg, hanem az, hogy általában autót vásároltak most, mikor a városnak arra sincs pénze, hogy a legsürgősebb beruházásokat végrehajtsa.

A város polgárságának az a felfogása, hogy autóvásárlásra most nem volt szükség. Nem pedig azért, mert Kolozsváron nincsenek olyan távolságok, melyekre a már meglevő kocsik ne lennének megfelelőek. Epen ezekre az okokra való tekintettel a városi polgárság egy tekintélyes része értesülésünk szerint a városi tanácsnak az autók vásárlására vonatkozó határozatát meg fogja fellebbezni.

**Legelőcsöbbsen
fest, UNIO
tisztít**
GÖZMOSÓGYÁR
Cluj, Cal. Reg. Ferd. 133.
Strada Iuliu Maniu 8.

Anglia államcsínyre készül Mosszul miatt

(Berlin.) Konstantinápolyi jelentések szerint bandáktól támogatott angol reguláris csapatok Mezopotámia felé átlépték a török határt. Az angorai kormány megtette a szükséges katonai ellenintézkedéseket és éleshangú tiltakozó jegyzéket küldött a Népszövetséghez. A „Vossische Zeitung” értesülése szerint Anglia államcsínyt tervez, hogy a mosszuli kérdésben hajthatatlan Fejszullal szemben Beid Falib volt belügyminisztert kiáltassa ki királynak.

Tömör Angéla felmentették

(Budapest.) A büntetőtörvényszék Törekytanácsa tegnap kezdte meg az Eskütt-panama tárgyalását. A tábla ugyanis elrendelte a mult törvényszéki tárgyalásokon már legendássá vált fáskosarak anyagának ismertetését, amelyre Eskütt állandóan hivatkozott, bejelentve, hogy nagy botrány lesz, ha megengedik a fáskosarak tartalmának referálását. Megelőzőleg letárgyalták Tömör Angéla az ügyel kapcsolatos bűnpörét, a Kenedi féle vetőmagszállítási panamapört. Tömör Angéla tagadta, hogy tudott volna a készülő panamáról. Ezután Eskütt kihallgatása következett, aki más ügyeiről akar beszélni és állandóan fölényeskedik, mire az elnök többször leint. A bíróság Tömört felmentette azzal az indoklással, hogy zavaros vallomásán kívül semmiféle bizonyíték nem áll a bíróság rendelkezésére. A fáskosarak ügyét délután tárgyalják.

Tömeges házkisajátítások Kolozsváron A város szívében sajátítanak ki telkeket a forgalmi érték egytizedéért

A város hivatalos közlönyében, az „Administratia” legutóbbi számában több hirdetmény jelent meg, amely különböző kisajátításokat jelentett be. Így a Kereskedelmi Akadémia a Kinizsi-utca két telkét, a Karolina-kórház igazgatósága pedig a Monostori-ut elején, a most épülő élettani intézettel szomszédos telkek egy részét akarja kisajátítani. A telektulajdonosoknak pedig neveltségesen csekély összeget ajánlottak fel a kisajátítandó területekért. Természetes tehát, ha ezek is sietnek a maguk jogos érdekeit megvédelmezni.

A kisajátítási eljárás, mely a Háztulajdonosok Szövetségének legutóbbi közgyűlését is foglalkoztatta, már megkezdődött. Az egymással szembenálló felek még csak az előcsatározásoknál tartanak. Egyelőre még csak a helyszíni szemle történt meg. A helyszíni szemle rendjén a Kereskedelmi Kamara, Zsombory Lászlónak az akadémiával szomszédos Kinizsi-utca 5 szám alatti telkéért 526 ezer lej megváltási árat ajánlottak fel, míg a vele szomszédos Schmek Ilona házastelkéért 510 ezer lejt, mikor szakértők becslése szerint az előbbi telek minimum egy millióháromszázezer lejt, az utóbbi pedig egy-millió lejt ér meg.

A Monostori-ut elején a Grosz Frigyes, Purjesz Zsigmond örökösei és Höntz Kálmán dr. tulajdonát képező házas telkeknek hátsó kertes részeit akarják kisajátítani. A kisajátítandó területekért Grosz Frigyesnek 48.600, Purjesz Zsigmond örököseinek 43.740, Höntz Kálmánnak pedig 44.440 lejt ajánlottak fel a kincstár képviselői. Ez az összeg olyan csekély, hogy a háztulajdonosok az ajánlatra nem is reflektáltak. Az ajánlott összeg négyzetméterenként körülbelül 270 lejes megváltási árnak felel meg, pedig a legutóbbi kisajátítás rendjén, nem a város szívében, hanem a város külső területein a kincstár négyzetméterenként a be nem épített területekért 2500, a beépített területekért pedig 4000 lejt fizetett ki.

A kisajátítással egzisztenciájukban veszélyeztetett háztulajdonosok szombat este a Háztulajdonosok Szövetségének helyiségében ülést tartottak, ahol elhatározták, hogy érdekeik képviseletével Metes Péter képviselőt bízzák meg s egyúttal a meginduló tárgyalásokon szakértőül Negruțiu Joan mérnök, iparkamarai elnököt és Fekete Béla volt polgármester-helyettest nevezték meg.

Sziből szívnek

A bukaresti lapok a következő felhívást közölték:

„Nekünk asszonyoknak, kik ebben az országban élünk, kötelességünk, hogy minden félreértést elhárítani segítsünk, amelyek minket elválaszthatnának. Mint a nemzetközi nőtanács alelnöknője és éppen úgy a saját nevemben, mint a román nők nemzeti tanácsának nevében, Botez Calypso elnöknőnk és az egész választmány hozzájárulásával és teljes egyetértésével azt a meleg felhívást intézem a népkisebbségek nőegyesületeihez, hogy velünk együtt ez évi október végén összegyűlekezzenek s minket teljes mértékben fölvilágosítsanak azokról az elégedetlenségeikről, melyek a gyermekek és nők védelmére vonatkoznak s a nevelési és iskolaügyi kérdéseket illetik. Gyülekezünk össze avégett, hogy mi, mint anyák nővéri szeretettel megtaláljuk azt a lehető utat, mely minket az igazi közeledéshez vezet.

Azért érzem magam a felhívásra jogosultnak, mert nekem a wasingtoni nőkongresszuson különböző panaszokat terjesztettek elő, melyeket azonban pontos adatok hiánya miatt se kivizsgálni, se az itten illetékes helyekre továbbítani nem tudtunk. A sajtó útján közöljük ezt a felhívásunkat, mert nem ismerjük a népkisebbségek mindenik nőegyesületének a címét és mert mégis azt kívánjuk, hogy mindenikük fontos összegyűlekezésen részt vegyen.

Ha a kisebbségek egyesületei kívánják, hogy a gyűlés Erdélyben legyen, — habár székhelyünk Bukarestben van s így alkalmassabbnak tudjuk, ha a fővárosban lenne a gyűlés, — mi mégis elfogadjuk azt a javaslatot, hogy a gyűlés Erdély egyik nagyobb városában történjék.

Abban a reményben, hogy nővéri szeretettel tett kezdeményezésünket a népkisebbségek mindenik nőegyesülete hasonló őszinteséggel és együttérzéssel fogadja, kérjük, hogy október elsejéig válaszoljanak és minden egyesület a címét küldje el a nemzetközi női tanács alelnökhöz Bustenibe, a Zamora-kastélyba. Ha az összes címek együtt lesznek, kitűzzük a kongresszus pontos idejét.

Ez a felhívás sziből jött, szíveknek szól és bizonyára sziből megy rá a válasz is mindennapi. Eppen az *Ujság* volt az, mely a gyermekek és iskolák kérdését a női lelkek útján szülői értekezletre kívánta vinni. A jó eszme sajátsága, hogy egyszerre több messzi ponton is fel tud gyúlni s a jó lelkek valami rejtelmes összefüggéssel tudnak egyet érezni. Az anyák találkozásának most már meg kell lenni, mert a román nők nemzeti szövetségében ez az eszme megtalálta a maga leghathatósabb pártfogóját.

Most már a mi nőegyleteink kötelessége, hogy válaszaikban értékes előmunkálatti anyagot tudjanak adni s október elsejéig mindennapi jelenkezzenek. Ez a jelentkezés az összes egyesületek közös aktusa kellene, hogy legyen s mindnyájan kellene, hogy ismerjék egymást és egymás kíváncsait még a nagygyűlés előtt. Szükséges ez azért, hogy a népkisebbségek női társadalmi közös öntudattal tudjon föllépni s ne zavaros és szétfolyó panaszkodás legyen a nagygyűlésen, hanem biztos akaratú teremő megnyilvánulás. Ennek már a nagygyűlés előtt ki kell formálódnia, valamint már a gyűlés előtt közös akaratban kell lenniök a népkisebbségek női társadalmának, vajjon a gyűlés helyét hová kívánják.

Tehát a helyes és női fenköltéshez méltó válaszadás érdekében a felszólított nőegyesületeknek valamelyes központi rendező szervet kell létesíteniök. Amellett szükséges az is, hogy a magyar falvak női is éppenugy szervezkedjenek meg, mint ahogyan a szász falvak mindenikének is megvan a maga nőegyesülete.

Ha alkalmi, ideiglenes társaságba verődésel is, de minden magyar vidékről el kell, hogy jusson a nőlelkek kíváncsai a testvéri szóval hozzáfördülő román nőkhöz. Evégett is a kisebbségi nőegyesületeknek valami központi organizációval hatniok kell arra, hogy megszólalásuk testületileg se legyen hiányos.

Holnapi lapunkban erről a központi organizációról közölni fogjuk az egyes kolozsvári nőegyesületek megnyilatkozásait.

Németország a nemzetek szövetségében

A Népliga külön ülése novemberben dönt a felvételtől — Oroszország diplomáciája nyomást gyakorol a német kormányra — Fellendülnek a német-orosz gazdasági összeköttetések

(London.) Az Evening Standard párisi levelezője úgy értesül, hogy a francia kormány a szeptember hetedikén kezdődő népszövetségi ülésen javasolni fogja, hogy a Népszövetség novemberben külön ülésen döntsön Németország felvételéről. A franciák hajlandók a népszövetségi okmány tizenhatodik szakaszának megváltoztatásához hozzájárulni.

A nagyfontosságú esemény különösen Oroszországban váltott ki nagy meglepetést. A német-orosz kereskedelmi szerződések tárgyalása tudvalevőleg most folyik. A megegyezést szeptemberben kellett volna perfektuálni, de a legutóbbi németországi események és a Népszövetségbe való felvétel kérdése miatt váratlan fordulat állott be. A szovjetkormány az utolsó órákban lehetetlen követelések sorozatával állott elő.

A nehézségeknek politikai háttere a Páris és Londonnal a biztonsági paktumról folytatott tárgyalások és Németországnak a Népszövetséghez való viszonya. Bár jól tudják, hogy Németországnak a nyugati hatalmakhoz való közeledése nem vonja maga után az Oroszországtól való elfordulást, az oroszok mégis presziót igyekeznek gyakorolni. A német kormánynak az álláspontja, hogyha az orosz delegációnak és sajtójának a magatartása nem változik meg, a német delegáció visszatér Moszkvából és a tárgyalásokat megszakítja. Ennek német felfogás szerint Oroszország fogja kárát vallani.

Mig Németország politikai relációkban ilyen csöndes háborút vív Oroszországgal, addig közgazdasági téren a legkellemesebb összeköttetések kiépítésén fáradozik. Nagy német lapok örömteljes meglepetés hangján foglalkoznak például a német keleti vásárral, mely a napok-

ban nyílt meg Königsbergben s amelynek különösen nagy jelentőséget ad az a tény, hogy Oroszország ezuttal jelent meg a háburu óta először — mint *kivitei* állam.

Königsbergben a háburu után évente megrendezte a német ipar a maga keleti vásárát, melyet különösen az új ütköző államok — Lengyelország, Lettország, Litvánia és Finnország — kereskedői és fogyasztói kerestek fel tömegesebben, hogy a német gyáripár és vegyipar legújabb eredményeit megismerhessék és hazájukba is eljuttathassák. Eddig ezeken a vásárokon Oroszország is csak mint vásárló jelentkezett. Rengeteg gépet, gépalkatrészt és vegyipari cikket rendelt itt maga a szovjetkormány s a kiállító gyárosok és konstruktörök tömegesen kapták a meghívásokat az új orosz iparüzemek felszerelésére.

És most, hat év után először, az orosz népkolosszus is felvonul a königsbergi vásáron, mint — *eladó*. A hatalmas vásárterületnek közel negyedrészt foglalják el az orosz kiállítók és termékeik egy csapásra magukra fordították a német vásárlók figyelmét. Csak mezőgazdasági termények és termékeknek több mint kétszáz válfaja vonult fel itt, amelyek Németországban mind élénk kereslet tárgyát képezik. De jelentőset produkál az új orosz ipar mezőgazdasági gépekben, feldolgozott és félig kész szőrmében, bőr és faipari árukban és végül iparművészeti termékekben. Meglepetéssel számol be ezenkívül a német sajtó arról a példátlan fejlődésről, amelyet Oroszország a vegyipar terén elért.

A königsbergi vásáron a szovjetkormány kereskedelmi exponensei a megnyitó alkalmával nem mulasztották el kiemelni, hogy a gaz-

daságilag annyira egymásra utalt két nagy szomszédos állam most találja meg végre a természetes összeköttetést. A német gépipar térfoglalása az új Oroszországban és az orosz mezőgazdasági termékek bevonulása Németországba többlet jelentenek, minden garancia-paktumnál és katonai szerződésnél.

A hunok feltétlenül a magyarok ősei

(Budapest.) Vasárnap délelőtt a Tudományos Akadémia disztermében dr. Modi parszi professzor tartotta előadását azokról a tanulmányairól, amelyeket a hunokról folytatott évtizedeken keresztül a hunok és magyarok őshazájában, a távoli misztikus Keleten. A 72 esztendő tudós prófétái tüzzel, festői nyelven másfél óras előadásában elmondta, hogy Perzsiában milyen nagyra becsülik Körösi Csoma Sandornak, a nagy magyar ázsiai kutatónak emlékét.

Élénken, színesen mesélte el ázsiai vándorutjait, melyek során kutatta a 2000 esztendő régi kultúrájának emlékeit, maradványait. A legjobban az hattotta meg, amikor végigjárta az 1500 angol mérföld hosszúságú kínai falat.

„Bámulattal gondoltam a hunokra, akik kétezer évvel ezelőt olyan félelmetesek voltak, hogy a kínaiak ezt a glázi bástyát az ő támadásaik ellen emelték.

Elmondotta még a professzor, hogy félszázados tanulmányai meggyőzték őt arról, hogy a hunok feltétlenül a magyarok ősei voltak. Több érdekes nyelvészeti tanulságot is elmesélt. Így például szerinte a magyar (magyar) szó perzsa eredetű és annak első szóttagja mag papot (mágust) jelent. A gör pedig perzsa nyelven azt jelenti, hogy barát, vagyis a magyar szó annyit jelent: a főpap barátja. A Duna neve onnan származik, hogy az Európába átfővő hunoknak volt egy Danub nevű vezérük és erről nevezték el azt a nagy folyót, amelynek partján Attila népe világbirodalmát megalapozta.

És még sok-sok érdekes dolgot mesél el a perzsa professzor. És mikor az előadás végét ért harsány éljenzés, zúgó taps köszönti a messze Keletről jött tudóst, aki szívére és homlokára tett kézzel s meghajlással bucsuzik a hallgatóságtól.

Lemondott a temesvár-józsefvárosi katolikus egyháztanács. Temesvárról jelenti tudósítónk: A józsefvárosi katolikus egyházközség viharos közgyűlést tartott. A plébánosjelöléssel elégedetlen hívek agresszív magatartást tanúsítottak s emiatt az eddigi egyháztanács, Prohászka Ede elnökkel az élén lemondott. Az egyház vezetősége új közgyűlést fog e kérdésben összehívni.

Nagy harisanyvásár mélyen leszállított árakkal!

BLATT

Főtér 13. sz.

Kötött harisnya minden színben	L 25
Flohr harisnya minden színben	„ 53
Muslin harisnya minden színben	„ 69
Cérna-muslin minden színben	„ 98
Selyem-muslin minden színben	„ 125

Divatkeziyűkben és kötött árukban óriási választék!

Legjobb HARISNYÁK csak BLATTNÁL KAPHATÓK!

Gyógyítható az epilepszia

(Bécs.) Egy neves bécsi ideg orvos, Steekel dr. legutóbbi könyvében arról ad számot, hogy több igen súlyos epileptikus esetben sikerült a beteget az eddigi eljárásoktól teljesen eltérő módszerével meggyógyítani. Az eddigi eljárás ágyanis a betegség rohamait igyekezett enyhítő szerek alkalmazásával csökkenteni s ezen a módon próbálta a bajt teljesen megszüntetni. Steekel dr. abból a gondolatból indult ki, hogy minden epileptikus esetben felfedezhetők olyan képletek, amelyek fellépte okozza a rohamokat.

A gyógyító eljárásnak arra kell tehát törekednie, hogy a beteg előtt öntudatossá tegye, hogy ezek a képletek nem felelnek meg a va-

lóságnak, hogy a roham csupán a lelki apparátus kísérlete azért, hogy az egyén kibújjon valami képzelte, vagy esetleg valódi felelősség alól, vagy pedig hogy ürügyet szolgáltatson a roham ideje alatt felelőtlen szadisztikus cselekedetek elkövetésére. Különösen ezt az utóbbi szadisztikus vonást hangsúlyozza a bécsi pszichiáter, amelyet a legtöbb esetben sikerült kibogoznia mint a roham közvetlen okát. A bécsi tudós eljárása és sikerei orvosi körökben nagy meglepetést keltettek, hiszen nem jelentenek kevesebbet, minthogy az eddig gyógyíthatatlannak tartott epilepszia is megszűnt az emberiség réme lenni.

„Csak egy lej a shimmy-labda...!”

Könnyű riport a vásári hangulatról — Költők és énekesek — Katóka még mindig a nyalókat szereti...

(Kolozsvár). Már vasárnap előrelátható volt, hogy vásár lesz. A jó öreg és főleg természetes tordai nénikék már vasárnap este megjelentek a Deák Fdrenc-uca végén és megkezdtek a mit sem sejtő kolozsvári sertések és marhák tordai peccenyévé átlényegítését. Ez, mint mindig, most is kellemes illatok felgerjedésével vált kapcsolatosá s így a Teatrul Național előtt szimatolva posztoló rendőr előtt is meg nem változtatható módon vált nyilvánvalóvá a következő napok bekövetkezendő, zajló élete.

Általános bevezető

Fenti cím alatt a vásárokkal kapcsolatosan nagy általánosságban azon óvintézkedések összességét szokták érteni, mely az „Óvakodjunk a zsebtolvajoktól” velős felhívás kijelentőmondatában egyszerűsödött immár klasszikussá. Ezzel a mementóval, mint megbízható Mentorral bátran beleelegyedhettünk a vásár tömkelegébe, mert teszem azt, aki zsebére szorított kézzel engedi át látószerveit a kínálkozó gyönyöröknek, biztosítva van a könnyelmű kiadások ellen. Mert minden van ott, mi szem s szájnak kellemes.

A Mátyás-tér végleg elvesztette arisztokratikusságának halvány reminiscenciáit is. Ugy néz ki, mintha kieserlített volna a Széchenyi-térrel, melyben bennefelejtették a szemetet. A templom előtti tér macskakövein már az autóbuzsok sem játszhatnak demonstratív tömegfelvonulásokat, el lévén helyük foglalva a szürszabóipar és rövidáru-kereskedelem külképviseelőinek sátrai által. Beljebb pedig kandérok, lábasok, tálak, tányérok bögrék és csuprocskák idillikus rendezetlenségeinek halmái gyönyörködtetik a művészi izlést, tapintat nélkül, mert:

— Méssz onnan te csirkefogó! — rivall az egyik árus egy érdeklődő ifjura, ki kézzel-foghatólag érdeklődött a porcellángyarak egyik feltűnő tömegáruja iránt. Tapintani tehát a jelek szerint nem tanácsos.

Szitát vesz a feleki néni

Egy néni, valahonnan Felekről, nézeget egy szitát távolabb. Alapos és gondos néni, jó háziasszony lehet, mert kívül-belül belenéz a szita lelkibe: megnyomogatja a hálóját, megropogtatja a fáját, aztán mutatoujja körmével gyöngéden megkapirgálja, vajjon tart-e a feszítése, mert hát sohasem tudhatja az ember, hogy...

— Tetszik, nem tetszik? Az Isten áldja meg lelkem, hát mit gondol tulajdonképpen? Azt akarja, hogy tulélje magát ez a szita?

— No már csak megnézi az ember, ennyi pénzért...

— Ha nem tetszik, tegye le!

Igen, sajnos a hangsúly a „tegye le” kifejezésen fekszik. Egy marsbeli ezen a réven azt gondolhatná, hogy a vásárok az emberek spontán gyönyörködtetését szolgálják, — pedig tudjuk, hogy éppen ellenkezőleg van: a marsbeli föltevését csak megizmosítaná az az ur is, akiben lyrái hajlamok vannak kétségkívül, mert énekel:

Tessék beszállni,

Itt van a jó szalámi,

Szalámival éltet Isten....

Máma pénzért, holnap ingyen.

Háttérben egy ravasz lécszerkezeten szalámi rudak lógnak az arrafelé kőszáló kuvaszok beható érdeklődése közepette.

— Eljövünk majd holnap, — veti oda rövid gondolkodás után egy vadonatúj csizmás atyafi. — Mert ugy mégis csak jobb lesz.... Hol vagy, Marcsa?

Marcsa, egy lengőviganóju fejércseléd, előkerül a kalárisok és karperecek kiállítási deszkapavillonja elől s gyalog tovább mennek. A szalámi ipar lantosa pedig hátraszól:

— Kusti te! Ez a kutyáknak szól s azzal ujra áttér a rimre....

Ha a tömeg érdeklődik

Ez semmikép sem kellemes. Este hat óra felé olyan a Mátyás tér mint egy porral sűrített levegőjű szardiniáskatulya. Kicsi lányok szoronganak szivreszorított mézeskalácsszívkekkel a hőmpölygő áradatban, emitt egy ifju süvölvény ingerli az idegeket pokoli hangokat adó sipmasínájával, amott egy természetes asszonyságot szorítanak neki az ujságáros rikkancsnak, nem tudja szegény, hová szoruljon előle a korzó falától. Ugy szép az élet, ha zajlik; ez az élet pedig nem hagy semmi esztétikai kívánnivalót. Imme a hangok:

Gyertek, gyertek, gyerekek,
Jó cukorkát, jó nyalókat,
Mindent, mit szíved kívánhat,
A Marcinál vegyetek!...

A „Marci”-nak lehetne dallamosabb hangja is: de hál Istennek, van variáció. Egy hegyes rikkantás:

— „Friss a nyalóka, így szereti Katóka!”

— „Csak egy lej a shimmylabda! Csak egy lej!”

Hangtörédek: ... „és ha még ez sem elég, hát még itt van egy elsőrangú amerikai irón és...” Mindez husz lej: egy krumplicsuszóval, egy névnap-i köszöntő-könyvvel, egy levélpapír-csomóval és még... No nem, ne legyen semmi irónia...

Valaki tol és valaki huz, többen szorítanak, számosan nyomnak: ennek ellenére úgy érzem, mint ha préselnének tulajdonképpen. Vannak ötletes fiatalember, akik a shimmy fogalmáról elnevezett szörnyű, de színes papírgombócot, mely vékony gumizsinórra jár, a tömegben előre hajítják. A fejeken egy koppanás, a gumizsinor már vissza is rántotta az egészet; nyomozhatod ki volt. Ez a tömeghumor gyermekded megnyilatkozása.

A tömeg érdeklődik és — nem nyul a zsebébe. Nem látszik sehol, hogy elseje lenne. Holmi apróságok kelnek, értéktelen „ajándékok”, melyek apróságukban csak a barátságot erősíteni jók, „vásárfiák”... Ezért a szardiniáskatulya hangulata elsőrangú, sőt tekintve, — tekintve a helyzetet, — meleg.

Az impressziók mindennél többet érnek. A vásár impresszióiból mindenki összegyűjtött egy csokorralát s aki csak teheti kibújik a felfordulásból és levegő után kapkodva rendszerezi őket. Később már mosolyogva gondol vissza rájuk s szinte dédelgeti őket az ember, hazafelé menet.

Hja, ezeket ingyen lehet kapni! —j.—

Tűrhetetlen állapotok a kolozsvári mozikban

Tűz- és életveszedelem az Uránia- és Apolló mozgósínházakban — Gyermek-előadások örömei

Kolozsvár közönségének szórakozási lehetőségei az utóbbi években rendkívül megapadtak. Nem a vagyonos emberek szórakozásáról van szó, akik az unaloműzésnek ezer módjait vehetik igénybe, hanem a társadalomnak arról a rétegéről, amely nagyon meg kell gondolja, hogy ha szórakozni akar, mire költi garasait. Ezek természetesen színházra, kabarékra, hangversenyekre nem igen gondolhatnak: egyedüli szórakozásuk a mozi.

Kulturvárosokban vannak is olyan mozgósínházak, melyek a tömegszükségletet teljes mértékben kielégítik. Nálunk Kolozsváron alig lehet erre gondolni. Tájékoztatlank kedvéért meg kell jegyezzük, hogy Kolozsváron a közönségnek ezt az olcsó szórakozását egy konzorcium tarja kezében s így a közönség kiszolgáltatott helyzetével olyan mértékben élhetnek vissza, ahogy akarnak. Az ezerszer lejátszott rossz olasz filmekről ezuttal nem akarunk beszélni. Elég baj, hogy a közönség a mozik magas helyaráért ellenértékként semmit sem kap. Nagyobb baj azonban az, hogy emellett a mozilátogatók egészsége és élete állandó veszélyben forog. Valóságos emberkínzás az, amit a közönségnek az Appoló, vagy Uránia névre keresztelt préházakban el kell szenvednie. Az már megszokott dolog, hogy háromszor annyi jegyet adnak ki, mint amennyi a mozi befogadóképessége s így igen gyakran egymás hátán szoronganak az emberek. A mozik igazgatósága hangzatos reklámokkal becsődíti a közönséget, a hygieniáról és az életbiztonsági berendezésekről — mert ez pénzbe kerül — azonban megfeledkeznek.

Illemhelyek nincsenek, a kijáratok szűkek, vagy egyáltalán nincsenek, úgy hogy ha valami pánik törne ki, az emberek százait taposnák össze. Különösen veszélyesek a vasárnap délutáni, ugynevezett gyermekelőadások. E címen egy kis előjáték után vérfagyasztó cowboytragédiákat pergetnek le a filmen, ahol minden második embert agyonlőnek. A gyerekek ilyenkor szorongásig töltik meg a mozgókát s elég egy kis riadalom, hogy a gyerekelőadás gyerekkatasztrófává váljék.

Ugy tudjuk, hogy a város tanácsa, a főorvos és a tűzoltóparancsnok előterjesztésére, kötelezte is a mozikat a közegészségi és közbiztonsági rendszabályok fokozottabb betartására. Sajnos, ennek eredményét nem igen látjuk. Éppen azért felhívjuk a polgármester, városi főorvos és tűzoltóparancsnok figyelmét a kolozsvári mozik anomáliáira és kérjük, hogy a közönség egészsége és életbiztonsága érdekében vegyenek foganatba erősebb rendszabályokat.

Tájékoztató

a nagyenyedi ref. Bethlen-kollegiumba iratkozó tanulók számára.

Felsőbb hatósági intézkedés következtében a nagyenyedi ref. Bethlen-kollegium különböző tagozataiba (főgimnázium, tanító- és tanítónőképző, polgári leányiskola) a beírások, javító- és felvételi vizsgák rendje a következő: Beírás szept. 1—8. napjain. A távolabbi tanulók megjelenése nem feltétlenül szükséges. A beiratkozni szándékozók azonban okvetlenül küldjék be az összes szükséges okmányokat (születési anyakönyvi kivonat, előző évi bizonyítvány, újraelváltási bizonyítvány, a ref. lelkész től bizonyítvány arról, hogy a szülő az egyházi adót fizeti) és 500 lejt postán, jelezve, hogy kinek a javára szól (név, osztály). Ezek nélkül a feltelek nélkül senki sem irható be. A többi esedékes fizetendőség a tanuló megjelenésekor eszközlendő. A helybeliek és a közeli vidékiek 1—8. között személyesen kötelesek megjelenni és az esedékes díjakat kifizetni.

A javító vizsgálatok szeptember 17-én kezdődnek. V. oszt. felvételi vizsgálatok 21—25-ike között tartatnak. 25-én az internátus elrendezése, 26-án évnnyitó ünnepély és a tanítás megkezdése. A konviktus 21-én nyílik meg. Igazgatóság.

UJSÁG

— **A királyi pár elutazott Velencéből.** Velencéből jelentik: A román királyi pár tegnap elutazott. A pályaúdváron a velencei konzul és több Velencében tartózkodó román család vett búcsút a királyi pártól, amely nem egyenesen Sinajába utazott. Bukaresti jelentés szerint a kormánynak az országban való valamennyi tagja a királyi pár fogadtatására Sinajába utazott.

— **Nyugdíjazzák a hatvan évet betöltött tisztviselőket.** Bukaresti tudósítónk jelenti: Hivatalosan közlik, hogy az a miniszteri határozat, mely szerint a hatvan évet meghaladt tisztviselőket nyugdíjazzák, még ebben az évben érvénybe lép. A határozatot először vasuti tisztviselőknél hajták végre, akik közül több mint négyszáz tisztviselőt fognak közelebből nyugdíjazni.

— **Bezárult a cionista kongresszus.** Velencéből jelentik: A cionista kongresszus záróülésén köszönetet mondott az elnökség az ausztrák kormánynak és Schober rendőrőrnöknek a vendéglátásért és a kongresszus rendjének biztosításáért. Ezután az elnök a kongresszust berekesztette.

— **Nem szüntetik meg a lelkészek és tanítók passzív választójogát.** Bukarestből jelentik: Azokkal a hírekkel szemben, hogy Anghelescu közoktatásiügyi miniszter javasolta volna a minisztériumnak a lelkészek és tanítók passzív választójogának megszüntetését, a Viitorul kategorikus cáfolatot hoz. Az új választási reform, — írja a kormány felhívása — nem fog ilyen abszurd rendelkezést tartalmazni. Itt írjuk meg, hogy az elemi iskolai tanítók országos kongresszusát szeptember hetekén nyitják meg Kisenevben. A kongresszusra az ország valamennyi tanítóegyesületének delegátusai hivatalosak.

— **Merénylet okozta a Simplon-expressz kiskiklását.** Bukarestből jelentik: A Simplon-expressz kiskiklásával kapcsolatosan megindított vizsgálat során a sziguranca megállapította, hogy összeesküvéssel állanak szemben, amit az is igazol, hogy ugyanezen a helyen a múlt évben is történt hasonló természetű vasuti szerencsétlenség. Az összeesküvés leplezésére széleskörű vizsgálatot vezettek be.

— **Adományok az Ujság diákakadémiájára.** Az érettségien megbukott diákok pótlóértékei díjaira újabban S. M.-né 500 lej, zenes Károly 200 lej küldött be szerkesztőségünkbe. Az adományokat a diákalapunkhoz csatoltuk.

— **Beiratások a kolozsvári református kollégiumba.** A kolozsvári református kollégium nyilvános fiúfogimnáziumába és internátusába a beiratások szeptember 2—8-án lesznek, (vidékiek részére 22—24-én is) naponként délelőtt 9—12 óráig, a IV. osztályosok felvételi vizsgálatára 18—19-én, a többieknek 21—24-én, az V. osztály felvételi vizsgálatára szept. 1—24-én folynak le; a megnyitó ünnepély 5-én délelőtt 11 órakor lesz. Tanítás kezdete 6-án reggel 8 órakor.

— **Baross Lajos dr. ezüstlakodalma.** Aradi tudósítónk jelenti: Baross Lajos dr., az Andrányi Károly vas-nagykereskedő cég igazgatója, akinek nevéhez fűződik a nagyvállalkozás sikereinek egész sorozata, szeptember hó elsőjén ünnepelte házasságának egyedszázados évfordulóját nejével, Andrányi Ilvirával urasszonnyal együtt. A meleg és bensőséges családi jubileum alkalmából jóbarátainak és ismerőseiknek egész tábora kereste fel az ezüstlakodalmat, boldog párt és elhalmazták kívánságaikkal őket az ország minden részéből.

— **Felfordult a tordaszentlászlói autóbusz.** A Rotácia 31. számú személyautója kedden reggel Tordaszentlászlóra jövet a monostori éles kanyarulatnál felfordult. A sufolt kocsis utasai közül tizen sebesültek meg. A közlekedésügyi rendőrség eljárása a vigyázatosságra szóló ellen megindult.

— **Megölte a villamosáram.** Temesvárból jelenti tudósítónk: Krisán János gépész a vízmevegek gépét tisztogatta. Munkaközben letévedt a vezetékekhez ért s az áram abban a pillanatban megölte.

Sziriában pánizlám-mozgalom fenyeget

A franciák cáfolják Damaszkusz elestét

(London.) Szibériából érkezett legutolsó és megbízhatónak látszó hírek szerint az egész francia terület lakossága csatlakozott a lázadáshoz. A mozgalom a szomszédos területekre is kinyújtotta propagandaszálait és félő, hogy általános pánizlám-mozgalommal állunk szemben. A francia hatóságok eddig már több mint száz propagandistát tartóztattak le.

A francia jelentések a leghatározottabban cáfolják, hogy Damaszkusz a felkelők kezébe került volna. Azt azonban kénytelenek a franciák is bevallani, hogy a csapatok helyzete rendkívül nehéz és a francia hadsereg súlyos vereségeket szenvedett.

Kantont puccsal foglalták el a kommunisták

Tetőpontján van Délkinában az orosz befolyás

(Berlin.) Hongkongból érkezett jelentések szerint a katonai forradalmi — kommunista — kormány csapatai hosszú és elkeseredett uccai harcok után, amelyet orosz tisztek vezettek, megszállták Kanton összes nyilvános épületeit és magukhoz ragadták a kormányhatalmat. A külügyminisztert a lázadók elfogták és az összes megbízhatatlannak tartott csapattormációkat feloszlatták. Ezek helyett új kommunista csapatokat toboroznak.

Ezzel a puccsal, amelyet Liao-Tesung-Hoi tábornok meggyilkolása vezetett be, az orosz befolyás, amely hónapok óta ugys emelkedőben volt, most tetőpontját érte el. Jól értesült körökben az a vélemény, hogy Kína rendkívül fontos események előtt áll, mivel a győzelemre jutott orosz befolyás most az összes idegen ellenes elemeket egy táborba fogja összekovácsolni. A kommunista csapatok két oldalról támadták meg Hanan szigetét és Li-Fu-Klum generálissal, aki a sziget védelmét vezeti, teljesen körülzárták. A lakosság tömegesen áll a kommunista kormány táborába.

— **Kolozsvári könyv az új büntetőperrendtartásról.** Szeptemberben lép életbe az új büntetőperrendtartás. A reformtörvény rendelkezéseit 15-étől kezdve fogják alkalmazni. *Dimitriu* és *Bastia* kolozsvári táblabírók terjedelmes és kimerítő ismertetést írtak a reformgyakorlati alkalmazásáról. Könyvük, amely megjelent a könyvpiacra, az erdélyi és regátbeli perrendtartás közötti eltéréseket ismerteti és ezeknek a módosításait magyarázza meg. Gyakorlati útmutatást is ad. Az összehasonlító rész rendkívül értékes, a gyakorlati rész hasznos útmutatóul szolgál.

— **Veszett macska harapta meg.** Segesvári tudósítónk jelenti: Poscellán György hatéves fiúcskát játék közben egy macska megharapta az uccán. A gyermek ettől kezdve betegeskedni kezdett, majd két hét múlva a veszettség tünetjei kezdtek mutatkozni rajta. Emberfölköti fájdalmaiba, mielőtt segíthettek volna rajta, a tegnapi nap folyamán belehalt.

— **Adventista prédikátorok sajtóháborúja.** Nagyváradai tudósítónk jelenti: A nagyváradai törvényszék vádta napra tegnapra ülést tartotta Freiberger József adventista prédikátor rágalmozási vádját egy Bukarestben megjelent röpirat szerzője ellen, amely azzal vádolja meg Freiberget, hogy a háboru alatt és után hamis okmányok alapján kibújt a katonai kötelezettség alól és így tulajdonképpen katonaszökevény és okmányhamisító. A röpirat szerzőségét, — amely álnéven jelent meg — Gáspár József nagyváradai prédikátor vállalta és így őt a vádta napra rágalmozás címén vád alá helyezte.

— **Öngyilkosság a laktanyában.** Budapestről jelentik: Hétfőn este a Mária Terézia-laktanyában holtan találták Schreiber Viktor hadnagy-századost. A vizsgálat kiderítette, hogy már pénteken agyonlőtte magát, mert arról a napról keletkezett búcsulevélét, amelyben tettének okául gyógyíthatatlan betegségét jelöli meg.

— **Amikor a hivatalnok véresre veri főnöke feleségét.** Nagyszebeni tudósítónk jelenti: Vasárnap este parázs botrány játszódott le Nagyszebenben M. Simulescu mezőgazdasági főnök lakásában. Az estéli órákban ugyanis I. Popescu Hera mezőgazdasági felügyelő behatolt főnöke lakásába és az ott foglalatokozó Maria Simulescu asszonyt súlyosan inzultálta olyannyira, hogy az urinó orrán száján megindult a vér. Az asszony segélykiáltásaira berohanó szomszédok fékeztek meg a brutális támadót, majd a megérkező Barzan rendőrőrnök és dr. Ittri orvos jegyzőkönyvet vettek fel az esetről. A balkáni izü botrány egész Nagyszeben lakosságát izgalomban tartja, a brutális férfi ellen a vizsgálat megindult.

* **Értesítem a nagyérdemű közönséget,** hogy üzletemet Wesselényi-utca 3. szám alól Főter 18. sz. alá helyeztem át. Ioan Raț, érás és ekszerész.

— **Elfogadták az aradi polgármester nyugdíjazási kérvényét.** Aradi tudósítónk jelenti: Arad város polgármestere, Anghel István dr. már kétféleképpen kérte nyugdíjaztatását, azonban ezt a nyugdíjbizottság, hivatkozván a polgármester nélkülözhetetlen energiájára, nem fogadta el. Harmadszori kérését most végre is elfogadták és teljesített szolgálatáért kifejezett köszönet mellett a nyugdíjtörvény által előírt havi 1700 lej helyett minden mellékjával együtt havi 9000 lej nyugdíjat állapított meg számára. A városi tanács a nyugdíjbizottság javaslatát pártolólággal terjesztette fel a belügyminiszterhez azzal a megköttéssel, hogy Anghel dr. a belügyminiszteri válasz megérkezéseig továbbra is helyén maradjon.

— **Kolozsváron módosítják a kéményseprői kerületeket.** Kolozsvár város tanácsa elhatározta, hogy a kéményseprői kerületek számát megszorítja. Az iparügyi osztály tegnap beidézte a kéményseprő mestereket s kereseti viszonyaikról jegyzőkönyvet vettek fel. A kéményseprő mesterek természetesen tiltakoznak e terv ellen s a kerületek szaporítása helyett a seprési díjak felemelését kérték.

— **A kolozsvári kiszádk a polgármesternél.** A kolozsvári kiszádk tegnap felkeresték Utalea polgármestert s megkérték, utasítsa a mérnöki hivatalt, hogy a város határában levő itató kutakat hozza rendbe.

— **Károlyi Mihály perének újrafelvételét kéri.** Budapestről jelentik: Egyik prágai távirati ügynökség szerint Károlyi Mihály birtokelkobzási perének újrafelvételét fogja kérni. Károlyi Mihály kérelmét Massarik emlékiratainak ama megállapításával igazolja, hogy ő a háboru alatt is Magyarország érdekeit képviselte Franciaországgal szemben.

— **Megölte a villanyáram.** Gyulafehérvári tudósítónk jelenti: Szabó József munkás, a zernesti celluloidgyár alkalmazottja, vigyázatlanságból burkolatlan villanydrótra lépett rá. A szerencsétlen ember percek alatt kiszívenedett. Az ügyészség a vizsgálat lefolytatása után temetésére vonatkozó engedélyt megadta.

* **Magyar tanítók figyelmébe.** A napokban hagyta el a sajtót Dr. Szentpétery né új Abc- és Olvasókönyve az el. magyar iskola négy osztálya számára. Figyelje a hirdetés-rovatot.

Érdekeltek tudomására hozzuk, hogy kedvező feltételek mellett

hosszulejáró pénzkölcsönök

felvételre több esztendőre is.

Feltételek megtudhatók *Lloyd* Kereskedelmi Vállalatnál

volt Széchenyi-tér 4., emelet. — Ez ügyben érdeklődő ügyfeleinknek csak 9-10 és 3-5 óra között szolgálatunk felvilágosítással. Tel. 10-16.

KÖZGAZDASÁG

A Közgazdasági Bank tizenkétfélmillióra emeli alaptőkéjét

A rendkívüli közgyűlés elhatározta a tőkeemelés

A Közgazdasági Bank Részvénytársaság szeptember elsején tartotta meg rendkívüli közgyűlését, melynek tárgysorozatán az alaptőke felemelése szerepelt. A pénzügyi kiterjedt üzletkörének nagyarányú bővülése szükségyszerűen hozta magával, hogy az alaptőke felemelésének az intézet kettőzött erővel tölthesse be azt az irányító szerepét, amelyre az e délyi, főleg pedig a kolozsvári pénzpiac

hivatva van.

A rendkívüli közgyűlés az alaptőkének hat millió lejről tizenkétfélmillióra való felemelését határozta el s a részvénykibocsátás végrehajtásával az igazgatóságot bízta meg. Az újonnan kibocsátandó részvények száz lej névértékűek lesznek. A régi részvényeseknek száz tíz lejes árral egy az egy arányban biztosította a közgyűlés az elővételi jogot.

Megszűnés jött létre a nagyváradi iparkamarai választásokra

Kitöltik a kolozsvári kamarai választás határidejét

A nagyváradi Kereskedelmi Csarnok vezetősége tárgyalásokat kezdeményezett a kereskedelmi és iparkamara vezetőségével oly irányban, hogy a választásokra nézve egyezmény jöjjön létre, melynek alapján a megválasztandó negyven iparkamarai tanács tag fele román, fele pedig a magyar kereskedők, illetve iparosok közül választassák meg. Értesülésünk szerint ilyen értelemben már megállapodás is jött létre a tárgyaló felek között.

Bukaresti jelentés szerint Tancred Constantinescu kereskedelmi miniszter hétfőn értekezletet tartott a kereskedelmi felügyelők bevonásával. A miniszter ismertette a kereskedelmi és iparkamarai választások módját és felszólította a felügyelőket, hogy a választásoknál a törvény szigorú betartását ellenőrizzék és gondoskodjanak arról, hogy a választások politikamentes légkörben folyjanak le.

Megírta az „Ujság”, hogy a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara elnöksége előterjesztéssel élt a kereskedelmi és iparkamara miniszterhez, hogy a folyó évi szeptember hó 20-án kitűzött kamarai közgyűlést tekintettel az ezen napra eső zsidó ünnepre, legalább egy nappal előbbre tehesse. Tegnap a miniszter táviratilag értesítette a kamarát, hogy a szeptember huszadikára kitűzött közgyűlési határnapnak szeptember hó huszonegyedikére való elhalasztását engedélyezi. Ilyenformán most már a zsidók is leadhadják szavazataikat.

Vámkonfliktus készül Lengyelországgal. Bukarestből jelentik: A lengyel szén behozatali illetékét vagononként négyezer lejfel emelték. Ezzel kapcsolatosan a „Cuvantul” leleplezéseket ígér Tancred Constantinescuval szemben, mert szerinte ez az illetékfelemelés egy liberális tökéletesség érdekében történt. A lap szerint a lengyel kormány represszáliával fog élni és a gyümölcsnek, bornak Romániából való behozatalát Lengyelországba hasonlóan meg fogja nehezíteni.

Bizottság alakult a széntermelés és elosztás szabályozására. Az ipari és kereskedelmi minisztérium a széntermelés és elosztás szabályozására bizottságot nevezett ki, melynek tagjai: Tanasescu, a bukaresti politéchnikum tanára, Theodorescu, a „Petrosani” R. T. vezérigazgatója, Pretorian vasúti vezérigazgató, Caracostea a közlekedésügyi minisztérium részéről és G. Damaschiu. A bizottság csütörtökön tartja első értekezletét.

Másfél százalékos árcsökkenés augusztusban. Bukarestben összeállított drágasági index szerint augusztusban az átlagárak az 1916. év augusztusi átlagárainak 45—52-szeresére rugnak. Ez a július havi árakkal szemben másfél százalékos árcsökkenést jelent.

A kereskedelmi miniszter tárgyalásokat kezd a marosvásárhelyi magyar párttal. Tancred Constantinescu miniszter marosvásárhelyre utazik, hogy tárgyalásokat kezdjen a magyar párt ottani tagozatának vezetőivel a kereskedelmi és iparkamarai választások ügyében. Meglepő, hogy a miniszter kizárólag ebben az ügyben kapott csak meghatalmazást, mert a tanácskozások politikai részét Tatarescu miniszter magának tartotta fenn.

A földművelésügyi miniszter beismerte a kormány vereségét. Bukarestből jelentik: A „Cuvantul” szerint Alexandru Constantinescu lakásán a timesi villában tegnap a miniszter születésnapja alkalmából ünnepélyes fogadás volt, amelyen több miniszter és mintegy ötven liberális képviselő vett részt. Nagyon fontoságu politikai nyilatkozatok hangzottak el. A toaszok során Constantinescu kijelentette, hogy rendkívül meglepték a mezőgazdasági választások eredményei és ezek után őszintén be kell vallania, hogy most már a liberális kormány nem vezetheti le a községi választásokat. Eppen úgy nem tehetnek semmit Averescu tábornoknak uralomrajutása érdekében sem. A miniszter óvatosan kilért az elől, hogy a jövő kormány ügyében nyilatkozatot tegyen.

Megkezdődött az amerikai szénbányászok sztrájkja. Washingtoni jelentés szerint az északamerikai szénbányászok sztrájkja hétfőn éjjel megkezdődött.

TŐZSDE

Zürichben a lej 255,- Párisban 1055

Kolozsvári piacón lanya árak mellett meglehetősen élénk üzleti forgalom alakult ki. Tegnap délután 6 óráig a következő jegyzések történtek:

Zürich 39'05 Newyork 200'75, Páris 9'56, Prága 6 Wien 28'50, Budapest 345, London 983, Milánó 7.70.

Bukaresti zárlat szeptember 1-én: Deviza. Páris 950, Berlin 48, London —, Newyork 200, Itália 760, Svájc 39'10, Bécs 28'40, Prága 6'00

Valuta: Napoleon 750, márka 48, léva 145, török font 112, font sterling 965, francia frank 965, svájci frank 3850, olasz lira 745, drahma 310, dinár 350, dollár 201, lengyel márka 3450, osztrák korona 28, magyar korona 27'75, cseh korona 5'90.

Zürichi zárlat szeptember 1-én: Berlin 123—, Amsterdam 208—, Newyork 516'75, London 2506'75, Páris 2425, Milánó 1955, Prága 1530, Budapest 72'65, Belgrád 922'50, Bukarest 255, Varsó 92'50, Bécs 72'75.

Kolozsvár város tanácsától.

16598—1925. cons. szám.

Hirdetmény.

A városi tanács ezennel köztudomásra hozza, hogy a városi tűzoltóság részére 200 méter hosszú és 115 milliméter átmérőjű kenderítő, valamint 20 darab tömlőcsavar szállítására nyilvános árlejtést hirdet. Az árverés határideje 1925 szeptember 11-ikének délelőtti 11 órájára van kitűzve.

Zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb az árlejtés határidejéig a városi tanács iparkamara osztályához adandók be a városi tanács 32. számú szobájába.

Az ajánlatokat az állami számvetési törvény 72—84. szakaszainak megfelelően kell megtenni.

Ciuj, 1925 aug. 21-én.

Dr. Utslea s. k.
primar.

Magyar tanítók!

Figyelem!

MEGJELENT

a Dr. Szentpéteriné—Gazdac-féle képes

ABC és OLVASÓKÖNYV

a magyartannyelvű iskolák IV-ik osztálya számára

magyar és román nyelvvel.

A legújabb miniszteri tanterv alapján szerkesztve és 162/925 sz. a. miniszterileg jóváhagyva.

Minden egyes osztály összes tárgyai egy-egy könyvben ben foglaltatnak, úgy, hogy a növendék az eddigi drága és sok könyv helyett

csak egy könyvet kell megvegyen.

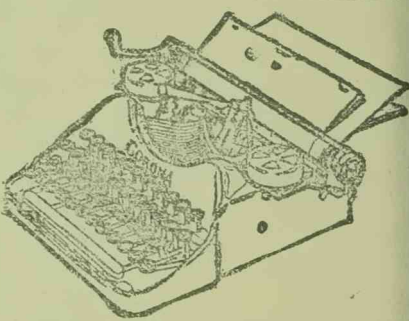

A könyvek árai: ABC 18 lej, Olvasó II. oszt. 26 lej III. o. számára 30 lej, IV. osztály számára 36 lej

Megrendelhetők az „Ujság” kiadóhivatalánál, vagy a kiadónál, Hirsch A. könyvkiadó Déva.

CORONA

Egyedüli tökéletes utazó írógép az eredeti amerikai CORONA, mely egy váltóval működik. Használható nehéz irodai munkára is, ugyanazt a célt szolgálja, mint a nagy írógép. Olcsó árban beszerezhető.

Digitalan bemutatás

Corona Typewriter Co. Croton New-York

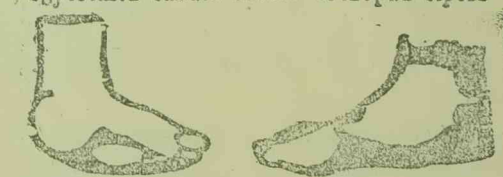
írógépgyár romániai vezérképviselője

Körmendy Mihály

Ciuj, Strada Regina Maria 25. — Telefon 951

Hegedűs Eerencz

egyetemen tanult orvosi orthopéd cipész

készíti a legalkalmasabb cipőket a legkényesebb lábra is. 58 20-24

Ciuj-Kolozsvár, Mátyás király-tér 13.

Aki jól és olcsón akar vásárolni porcellánt, kálgát és chamottetöglát az ne mulassza el felkeresni az

I R I S

hazai gyár lerakatát Ciuj. Calea Regale Ferdinand 36—38., ahol a gyár páratlan minőség gyártmányai engros és endetail árusítatna

VALÓDI PERZSASZÖNYVEK

leszállított árban kaphatók részleteire is

STERNBERG & CO. ORADEA-MARI

Hatóságilag engedélyezett

végeladás

Lőrincz & Tóth

cégnél

SPORT.

Amatőr futball vándordíjak Magyarországon

Ama tisztulási folyamatnak, amely a magyar futballsportban megindult s amelynek zászlóvivői az államtörtség elleni harcot írták zászlóikra, az amatőregylet értekezletén és felhívásán kívül egyéb kézzelfogható eredményei is vannak. A legheftalmasabb amatőr egyesület, a MAC. BTC. kiírták tiszta amatőr csapatok részére vándordíjakat.

A Budapesti Torna Club, a magyar futball-sport megalakítója nagynevű vezére, Iszer Károly vezére írt ki örökös vándordíjat, melyért bajnoki rendszer szerint, ősztavaszi fordulókban küzdeni a benevezett csapatok.

A Magyar Atlétikai Club, mely minden amatőr sportok hatalmas tényezője, 50 éves jubileuma alkalmából alapította Jubileumi seregét, amely mint időleges vándordíj háromszor egymásután vagy ötször egyáltalán való megérkezés után lesz a győztes egyesület tulajdona.

Mindkét vándordíjnak a kiírásában szórólóra ugyanazon biztosíték foglaltatik a tiszta amatőrség megővésének biztosítására a következőkben: „A benevező egyesületek a nevezéshez nyilatkozatot mellékelnek, amelyben az egyesület és intéző becsületszóval megerősített kinyilvánítása foglaltatik, hogy az illető egyesület közvetve, sem közvetlenül nem ad játékosait sem munkabérmegtérítést, sem zsebpénzt, sem bárminemű, a tiszta amatőr felfogásba nem illő megtérítést.”

Érdeklődéssel várjuk, hogy hány egyesület fogja leadni nevezését a szeptember 15-iki nevezési zárhatig. Bármily kevés legyen is azonban a szintizta amatőr-egyesületek száma, a dolog feltétlenül bizonyos: a folyamat, mely az amatőr és professzionista egyesületeket egymástól elválasztja, Magyarországon megindult s reméljük, rövidesen hozzánk is elérkezik és itt is megtisztít az államtör erkölcsöktől, melyek dusan tenyésznek, holott az FSSR

tagfelvételénél a legfőbb kellék, hogy a felveendő egyesület alapszabályaiban az egyet „amatőr” jellege kifejezetten kiemelve legyen.

Cator újabb szenzációs rekordja.

Csak a napokban adtunk hírt arról, hogy a Párisban tanuló haiti diák, Cator a francia távugró rekordot 7'49 m-re javította. Most újabb szenzációs eredményéről veszünk híradást. Ismét megjavította a távolugrás francia rekordját és pedig 7'71 cm-re, mely eredmény oly kitűnő, hogy annál csak az amerikai Le Gendre és Hubbard ugrottak néhány centiméterrel hosszabbat. Cator különben indul a budapesti MTK jövő vasárnapi versenyén, mely verseny ez által valószínűs sportszenzáció lesz.

Nurmi indult versenyen. Az amerikai turájáról hazatért Nurmi tudvalevőleg hosszasan pihent. Most a svéd- finn nemzetek közt viadalra való tekintettel szorgalmasan trenirozott és a múlt héten starthoz is állott egy kisebb versenyen. Képességei most is a régié, mert a lehető legnagyobb könnyedséggel győzött 5000 méteren 14 p 50'2 mp. alatt, ami másoknak majdnem elérhetetlen, neki azonban csak közepes idő.

Pósta Sándor nem megy Párisba.

A Sporting Club de France titkára levelet intézett a magyar vívósport vezetőihez, melyben meghívja dr. Posta Sándort, vagy ha ő nem mehet, Garai Jánost, hogy szeptember elején a Páris közelében fekvő La Baute nevű fürdőhelyen vegyenek részt az ott rendezendő nagyszabású akadémián és mérjék össze kardjukat Ducetval, a világbajnokság második helyezettjével. A meghívást sem Posta világbajnok, sem Garai Európabajnok nem fogadták el, részben mert nincsenek tréningben, részben pedig azért, mert az az elvük, hogy ha Ducet velük vivni akar, menjen ő Budapestre, ott hajlandók mindketten kiállani december elején egy 12 tussos mérkőzésre nemzetközi zsűri előtt, melynek pártatlansága minden kétségen felül áll.

RODALOM-MŰVÉSZET

Az első hangverseny ez idényben hatatlan sikerrel tolyt le a kolozsvári New-Yorki Álló összes termeiben. Hihh Irén operaénekeső Aida és Tosca nagyáriájának precíz előadással aratott nagy sikert. Léderer Ilonka zongoraművész nő kiforrott technikájú játékaival, Frágh Lajos nagyszerű operaszámaival, Kemény Aszló Ady és Petőfi verseinek előadásával, Dumitrescu román operaénekes Doináival és Aldor Boriska prima-balerina művészi táncaival aratott páratlan sikert. A hangversenyt a Kolozsvári Kereskedelmi Utazók egyesülete Szilágyi Ferenc rendezésében adta és azon kolozsvári adalmi és kereskedelmi életének legelőkelőbb publikuma vett részt. A hangversenyt reggelig tartó tánc követte. A nagyszerűen sikerült hangverseny anyagilag is megfelelő eredményt juttatott az egyesület nyugdíjalapja javára.

A hű zolga. Párisból jelentik: Egy öreg emberész igen megható módon áll bosszút ura egyilkost asszonyáért. Az elitéltnek — kit a nyasszonya tanúsága alapján nehéz rabságra ítéltnek — csak egyedül van meggyőződve az ártatlanságáról s addig fárad, míg kiszabadítja s az igazi künt, ki még a hipnotikus hatalmát is igénybe veszi — leálcázza. Hogy ma élnek ilyen hűséges emberek, azt mi sem

bizonyítja jobban, mint a Szinkör-mozgó keddi, szerdai műsora, melyről meggyőződhetik a délutáni előadásokon. A csodálatos és izgalmas film címe „A bűn”.

A Nótáskapitánnyal kezdte meg az új színházi évadot Fehér Imre társulata. Szászrégenből jelentik: Fehér Imre színháznapok óta Szászrégenben tartózkodik, hogy az új színházi évad megnyitására vonatkozó előkészületeit megtegye. Szeptember elsején megnyitó előadasként a Nótáskapitány kerül színre.

Heti műsor:

Szerda: Diadalmas asszony. (Lengyel Irén fellépésével Napi bérlet 2. sz. B. Sorozatszám 2.)
Csütörtök: Fanni és a cselédkérdés. (Ujdonság 1 ször. Poór Lili fellépésével. Premierbérlet 1. sz. Sorozatszám 3.)
Péntek: Fanni és a cselédkérdés. (Ujdonság 2-odszor. Poór Lili fellépésével. Napibérlet 3. sz. A. Sorozatszám 4.)
Szombat d. u. fél három órákor: A Bajadér (Olcsó helyárakkal. Lengyel Irén fellépésével. Neményi Lilivel, Ihász Aladár. Sorozatszám 5.)
Szombat este fél kilenckor: Fanni és a cselédkérdés. (Ujdonság harmadszor. Poór Lili fellépésével. Napi bérlet 4. sz. B. Sorozatszám 6.)
Szombat este 3/4 10 órákor: Adler Nándor hegedűművész hangversenye. (Rendes helyárakkal. Sorozatszám 7.)
Vasárnap délután fél háromkor: Éva. (Karácsoni Ili, Neményi Lili, Tompa Béla, Ihász Aladár fellépésével. Olcsó helyárakkal. Sorozatszám 8.)
Vasárnap délután 9 órákor: Fanni és a cselédkérdés. (Ujdonság negyedszer. Leszállított helyárakkal. Bevezető előadást tart Janovics Jenő dr. Bérletszünetben. Sorozatszám 11.)

A színházi iroda hírei:

Fanni és a cselédkérdés. Az utolsó főpróbák folynak a színpadon az igazgató rendezése mellett Jerome K. Jerome világszerte híres új darabjából, amelynek Fanni és a cselédkérdés a címe. A csütörtöki premier közönségnek különleges és ritka gyönyörűségben lesz része, mert a darab mély hangulata, vídám derűje belemarkolt mindenütt a szívekbe, ahol előadták. Európa és Amerika sok sok színpadán aratott diadalt a Fanni és a cselédkérdés, amelynek műfaját a szerzője így jelöli meg: Könnyen lehetséges vigjáték. Poor Lili (Fanni), Laczkó Aranka és Miklósy Margit (a két vén kisasszony, Lendvay Böske (az angol girl), Aldor Juliska (Bennetné), Forgács Sándor (Bennet), Kemény László (Vernon) Mihályfy László (a doktor), Ihász Aladár (artista úgynök), Kőszeghy Margit (Honorina), Ujvári Vilmos (Ernest) fogják a Fanni és a cselédkérdés főszerepeit játszani. A kitűnő ujdonságtól oly sikert vár a színház, hogy négy egymásutáni napra tűzte ki. Csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap.

Lengyel Irén fellépése. A színház új állandó vendégprimadonnája, Lengyel Irén szerdán este a Diadalmas asszony címszerepében fog először fellépni.

Ünnepi előadás Blaha Lujza születésének 75-ik évfordulóján. Szeptember 8-án lesz a magyar színpadművészet leg-tiszteltebb és legragyogóbb nagyságának, Blaha Lujzának 75-ik születési évfordulója. Hétfőn este ünnepi előadással emlékezik meg erről a napról a magyar színház. A falu rossza fog színrekerülni s előadás előtt konferánst tart Janovics Jenő. A hétfői előadást bérletszünetben s leszállított helyárakkal tartják meg. Ez lesz a színház programjában jelzett leszállított helyáras esti előadásoknak első estéje.

Karácsonyi Ili — Éva. Vasárnap délután félhárom órákor Lehár Évája kerül színre olcsó helyárakkal. A címszerepet Karácsonyi Ili fogja játszani, Pipsi Neményi Lili lesz.

Lengyel Irén a Bajadérban és Hamburgi menyasszonyban. A hét műsorán a szerdai Diadalmas asszonyon kívül még kétszer lép fel Lengyel Irén: Szombaton délután a Bajadérban és vasárnap este a Hamburgi menyasszonyban.

UJSÁG

Előfizetni, hirdetéseket és apróhirdetéseket feladni a következő helyeken lehet:

Cluj-Kolozsvár:

A kiadóhivatalban, Deák Ferenc-utca 35; a Gombos-féle papírházban, Strada Regina Maria 12; a Friedmann-könyvkereskedésben, Főter.

Nagyvárad:

Ardeal-ügynökség, Uri-utca.

Szatmár:

Szamos-hirlapiroda, a Dacia-szálló udvarán.

Marosvásárhely:

Csergő Tamás és Társa, Főutca 35.

Arad:

Vörtes Imre szerkesztőségi és kiadóhivatali vezető. Lapelárusító: Lóbi-hirlapiroda.

Temesvár:

Fali György szerkesztőségi és kiadóhivatalvezető; A. B. C. hirdapiroda.

Brassó:

Elekes-hirlapiroda, Kapu-utca 32. szám.

Sepsiszentgyörgy:

Peder-papirkereskedés.

JENEY IRÉN
Leonardo fényképezési műterme
CLUJPIATA
UNIRII 26.

Gyermekfelvételek, nagytájak, külső felvételek, minden e szakmába művészi eljárások, etc.

NAGYON OLCSÓ, békebeli száraz vegyi puhatisztítás

Cinknél, Cluj

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések árai: Minden szó 4 lej. Vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állást keresők részére minden szó 3 lej. Vastagabb betűvel 6 lej. Jelligés leveleket harminc napig őrizünk meg.

Schimmi

cipőpaszta

jobb és olcsóbb,
mint bármelyik

Hölgyeim!

Egy próba által győződjenek meg, hogy a Cseresznyés-féle

"HARMAT"-crém

eltünteti mindenféle arczs-tátlanságot. Ártalmatlan, üdítő, szépítő és ezáltal fiatalító. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában. Főraktár: Dr. Cseresznyés-gyógyszertárban, Kolozsvár, Calea Victoriei (Kossuth Lajos-utca) 22. sz.

ALKALMAZÁS

Jóírásu fiúk könnyű munkára felvétetnek, Czink-gyár, Dézsma-u. 5.

Suche per sofort zu menem 3 jährigen Buben en intelligentes Fräulein. Adresse: Farmacia Flohr.

ÁLLÁST KERES

Pénztárnoki, könyvelői, gondnoki vagy hasonló állást keres, kereskedelmi érettségizett, óvadékképes, nyugdíjas tisztviselő. Cím a kiadóhivatal. 1204

Szerény, ügyes urileány, háztartásokban, gyermekgondozásban járatos, ajánkozik uri családhoz. Cím a kiadóban. 1223

Varrni megyek napi 80 lejért. Legszébb gomblyukkötést vállalok. Strada Regina Maria 5. Házmesternél. 110

Elsőrangú irodai munkatér, ki a könyvelésben, adminisztrációs munkákban teljes jártassággal bír, azonnalra állást keres. Kevés román és német nyelvtudással. Cím meg tudható a kiadóhivatalban.

Magyar-német nyelvtudással, általános irodai munkálatokban, gépirásban, pénzkezelésben járatos tisztviselő állást keres. Megkereséseket „2000” jellegre a kiadóba kérek. 99

Raktárnoki állást keres tisztviselő, aki szakképzett minden másmásztal ágban, gabona- és lisztkezelésben, irodai, vasúti és szállítási teendőkben önálló munkatér, a román, magyar és német nyelvet szóban és írásban bírja. Vidékre is megy. — Szíves megkereséseket „Raktárnoki” jellegre a kiadóba kér.

ADÁS-VÉTEL

Farkaskutya eladó. Cimet kiadóba kérek. 108

Használt olombetű (zeug) nagyobb mennyiségben kapható. Cím: Goppolt Gyula, Cluj, Str. Regina Maria 12.

Eladó a Boldog-utca 24—26. számú házak egyenként vagy külön-külön is. Vétel esetén lakás átadható. Értekezni csak Str. Plugarilor (Szántó-u.) 79. szám alatt lehet.

Eladó nagy főzőke-megce, kredenc és butorok. Egyetem-u. 6. Bodega. 1120

Eladó egy nagyobb és egy kisebb lapostetejű stráfszekér, oldaldeszák-kal, ló- vagy kézívonásra, egy modern kihúzó két-tős ágy, egy jófaj fejös-tehén, naponla 16 liter tejet ad. Vincze Gyula városi temetőintéző, Str. Avram Iancu. 1121

LAKÁS

Intelligens izraelita házaspárnak kiadó egy nagy butorozott szoba. Értekezhetni Hunyadi-tér 20., az üzletben. 1222

Rákóczi- vagy Dónát-ut környékén egy szoba-konyhás lakás keresetlik. Lloyd Express, Str. Memorandului 24.

Két fiatalember szállást kaphat. Pelófi-utca 17., emelet 13. 1218

VEGYES

Elveszett a Ferenc J. uti szigürancát a Minorita-utcaig egy arany karkötőóra, fekete szalaggal. Megtaláló magas jutalomban részesül a „Lyceum”-nyomdában, Minorita-u.

Nyomatványokat a legizlésebb kivitelben, jutányos árért azonnal szállít a „Lyceum”-nyomda, Str. Minorita.

Antikvitások, műtárgyak kiállítására a bejelentések határideje meghosszabbítottán, folyó hó 12. ig elfogadtatnak a Jókai-u. 23. sz. 2. régiségüzletben.

Áthelyeztem

ruha- és cipőüzletemet Radák-utca 5. szám alól **Regele Ferdinand 51. szám alá**, hol férfiruhát, női, férfi és gyermekcipőt most is a legolcsóbban vásárolhat. **A Wolf.**

Kizárólag csak a

Spaso Cvetanovici

macedonai sütődjében Cluj, Strada N. Filipescu (volt Szentlélek-utca) 13. sz. alatt kapható a valódi

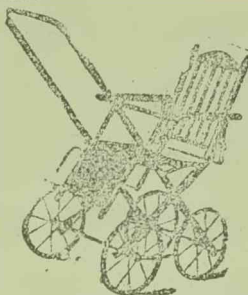
Virágkomlós házikenyer

Mindennap friss sütés!

Felelős kiadó: Juricskay Barna igazgató.

Gyermekkocsik nagy-ban és kicsinyben !!

Gyermek ocsi-áru-jegyzék díjtalanul

Gyermekkocsi gummizsinórban

„BRENNABOR” gyermek kocsik

kizárólagos lerakata a

Hercules áruházban

CLUJ — KOLOZSVÁR

(Szemben a Gólya-áruházzal.)

Pontos vidéki szíjjelküldés !!

□□ Szolid □□ és olcsó árak !

Hirdessen az „UJSÁG”-ban!!

ELADÓ

1 drb kombinált acél-

henger, csiszoló- és

1 darab hengerrovd-

kológép. Mindkettő

Ganz-gyártmányu.

1 darab kombinált

Steck gyártmányu

hengercsiszó- és

rovátkológép. :.

KLUG ISTVÁN

gépgyár- és malomépítészete

TIMISOARA, II. TRELCRAI 22

Telefon 1—72. szám

Butorvásárlókfigyelmébe

Erdély legolcsóbb butorbeszerzési csarnoka

Mielőtt butorszükségletét beszerezné, ne sajnálja a fáradságot és tekintse meg

vételkényszer nélkül a

A legegyszerűbbtől leg-művésziesebb kivitelű:

**háló-, ebédlő-,
nappali-, szal-
on és konyha
berendezéseket.**

**kézdívásárhelyi
műasztalosok
butorcsarnokát**

Külön megrendelések pontosan és gyorsan telje-sítenek. — Vidékre megkeresésre válaszolunk Állandó raktár! Nagy választék

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság

Cluj, Piata Unirii Nr. 7.

Saját tőkél: 48,000.000 lej

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhely

Affiliált intézetei:

Torda-Aranyos Vármegyei Takarékpénztár R.-T., Torda, Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-T., Székely-udvarhely, Alsófehér Vármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság, Nagyenyed

Bevételeket előad, váltókat leszámítol, bel- és külföldi átutalásokat teljesít

SAFE DEPOSIT

Mindenféle bankszerű ügyletet előnyöpon végez

Szedte a „Lyceum”-nyomda és nyomtatott a „Concordia” körforgógépjén, Cluj-Kolozsvár.